

До спеціалізованої вченої ради ДФ 35.051.115  
у Львівському національному університеті  
імені Івана Франка  
79000, м. Львів, вул. Університетська, 1

## РЕЦЕНЗІЯ

**кандидата юридичних наук, доцента, доцента кафедри європейського права Львівського національного університету імені Івана Франка Брацука Івана Зіновійовича на дисертацію Присяжнюка Юрія Юрійовича «Правовий статус Міжнародного агентства з відновлювальних джерел енергії», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 293 – Міжнародне право галузі знань 29 – Міжнародні відносини**

Однією з основних сфер в міжнародному праві котра постійно видозмінюється та активно розвивається є енергетика. При цьому правові та інституційні засади даної сфери постійно перебувають в динаміці та не носять сталого характеру, що безпосередньо впливає на активний розвиток даного вектору. Водночас занепокоєність міжнародного співтовариства котра пов'язана із наростаючими з кожним разом екологічними проблемами змушує не лише до пошуку альтернативних джерел в умовах обмеженості енергетичних ресурсів, а й до формування нового курсу енергетичної політики, де збільшення відсотку енергії, що виробляється з альтернативних джерел прямо означає охорону навколишнього середовища. Так наприклад в ЄС протягом останніх років було ухвалено низку правових актів, які визначають засади реалізації та напрями спільної енергетичної політики в контексті активного використання відновлюваної енергетики. Що у свою чергу дозволяє поступово наблизитись до курсу збільшення частки отриманої з відновлювальних джерел енергії як оптимального вирішення та попередження виникнення в майбутньому енергетичних криз. При цьому попит на відновлювальну енергію в країнах світу має тенденцію до зростання, що пов'язано з дефіцитом паливно-енергетичних ресурсів та необхідністю охорони навколишнього середовища. Зазначені проблеми

впливають не тільки на окремі сфери економіки країн, але й вибудовують загальний вектор розвитку в контексті використання відновлюваної енергетики. Отже, дослідження особливостей та специфіки функціонування Міжнародного агентства з відновлювальних джерел енергії саме в енергетичній сфері є особливо актуальною темою в теорії сучасного міжнародного права та права ЄС.

Дисертаційна праця Присяжнюка Юрія Юрійовича є комплексним та обґрунтованим науковим дослідженням, яке присвячене вивченню правового статусу Міжнародного агентства з відновлювальних джерел енергії.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, підтверджується джерельною базою проведеного дослідження. Як вбачається з відповідних положень дисертації, здобувач володіє методологією наукового пізнання складних проблем теорії та практики юридичної науки. У дисертації автор активно використовує як загальнонаукові, так й спеціально-юридичні методи дослідження. Так було використано історично-правовий метод за допомогою якого було простежено еволюцію правових засад міжнародної співпраці держав на загальному та регіональному рівнях у цій галузі. Системно-структурний метод дав змогу визначити роль і місце міжнародної співпраці у галузі відновлюваної енергетики у класифікації сучасного міжнародного права, тощо.

Найбільш суттєвими результатами проведених досліджень, які мають наукову новизну і виносяться на захист, є такі задекларовані положення: автором з'ясовано, що розвиток міжнародно-правового регулювання сфери відновлювальних джерел енергії фактично до появи Міжнародного агентства з відновлювальних джерел енергії відбувався не шляхом розвитку (виокремлення) окремого інституту, а опосередковувався розвитком норм міжнародного права навколишнього середовища; автором представлено періодизацію становлення співробітництва в сфері відновлювальних джерел; набули розвитку положення про членство в міжнародних організаціях, а саме

про види членства та можливість набувати членство в міжнародних міжурядових організаціях іншими міжнародними міжурядовими та неурядовими організаціями; положення щодо особливостей правосуб'єктності Міжнародного агентства з відновлювальних джерел енергії, зокрема особливості привілеїв та імунітетів і договірної правоздатності.

Разом із тим, незважаючи на загальну позитивну оцінку, у роботі Юрія Присяжнюка, як і в будь-якому новому теоретичному дослідженні складної та багатоаспектної наукової проблеми, містяться положення, що викликають зауваження або видаються недостатньо обґрунтованими чи принаймні дискусійними.

1) Так підпункт 1.1 має назву «Методологічна основа та історичні передумови дослідження міжнародного співробітництва у сфері відновлювальних джерел енергії» в якому дисертант на сторінках 28-38 по суті увагу присвячує аналізу методології як науці та досліджує поняття та зміст різних методів наукового пізнання. При чому даний аналіз здійснюється суґубо з теоретичної точки зору. В даному випадку необхідно уточнити, чому автор вирішив піти саме таким чином і чи не доцільніше було даний підпункт в повній мірі було присвятити історичним передумови дослідження міжнародного співробітництва у сфері відновлювальних джерел енергії. А методи дослідження котрі він використовував більш повно відобразити відповідному пункті у вступі даної дисертаційної роботи.

2) Також 24 лютого 2018 року Україна стала членом Міжнародного агентства відновлювальних джерел енергії (IRENA). Відповідно до Указу Президента України від 10 травня 2016 року № 200/2016 «Питання приєднання України до Статуту Міжнародного агентства з відновлювальних джерел енергії (IRENA). У зв'язку з цим видається було б доцільно більшу увагу у третьому розділі даного дисертаційного дослідження окремим підпунктом присвятити особливостям та специфіці перебування нашої

держави у Міжнародному агентстві з відновлювальних джерел енергії. В даному контексті видається доцільним уточнити насамперед яка була процедура вступу нашої держави до даного Агентства і в яких сферах в рамках Міжнародного агентства з відновлювальних джерел енергії наша країна реалізує свою політику в даній сфері енергетики на практиці.

Дане дисертаційне дослідження складається зі вступу і трьох розділів, до складу яких входить вісім підрозділів; також дисертація включає висновки та список використаних джерел. Більшість наукових положень, висновків і рекомендацій, викладених і сформульованих у дисертації, є переконливими. Це зумовлено вдалим автором мети і завдань, окресленням об'єкта і предмета дослідження, а також використанням апробованих часом як загальнонаукових, так і спеціально-юридичних методів пізнання державноправових явищ. Положення, висновки і рекомендації, викладені та сформульовані у дисертації, ґрунтуються на використанні як вітчизняних, так і зарубіжних наукових джерел, достатньому емпіричному матеріалі, зібраному здобувачем.

За темою дисертації опубліковано 18 наукових праць, серед яких 4 статті у наукових фахових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України, 2 статті в іноземних виданнях. В зазначених опублікованих працях здобувача повністю відображена сутність отриманих результатів виконаного дослідження, їх наукова новизна, що дає підстави стверджувати про високий дослідницький рівень наукових публікації Присяжнюка Ю.Ю. та їх відповідність темі дисертації.

Результати дослідження доповідались та отримали позитивну оцінку на 12 міжнародно-наукових та науково-практичних конференціях. З огляду на це, апробацію результатів дисертаційної роботи слід вважати достатньою.

Зміст дисертації Юрія Присяжнюка, а також наукових публікації здобувача, в яких містяться основні результати дисертації, свідчать про те, що здобувачем здійснено наукове дослідження Правового статусу

Міжнародного агентства з відновлювальних джерел енергії та його вплив на вітчизняну доктрину міжнародного права» відповідає спеціальності 293 «Міжнародне право» та вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44, є завершеною самостійною кваліфікаційною науковою працею, в якій отримано нові наукові обґрунтовані результати, які вирішують наукове завдання щодо Правового статусу Міжнародного агентства з відновлювальних джерел енергії та їх вплив на вітчизняну доктрину міжнародного права, що має істотне значення для розвитку науки міжнародного права, а його автор – Присяжнюк Юрій Юрійович заслуговує на присудження йому наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 29 «Міжнародне право» за спеціальністю 293 «Міжнародне право».

**Рецензент:**

**кандидат юридичних наук, доцент,  
доцент кафедри європейського права  
Львівського національного університету  
імені Івана Франка**

**Іван БРАЦУК**